

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/394/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3612201118
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3612201118.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcovi: L. X., bytom v Z., č. XXX, za účasti OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42247268, so sídlom v Košiciach, Sofijská č. 13, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom v Košiciach, Stará Baštová č. 2, o zaplatenie 145,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, č.k. 5C/15/2012-47 zo dňa 27. júna 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 15,93 eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania 48,46 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Zároveň odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 28.02.2012 doručil navrhovateľ tamojšiemu súdu návrh na začatie konania zo dňa 20.02.2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 167,34 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 70,92 eur od 21.04.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania na základe zmluvy o úvere č. 1179725435 zo dňa 13.02.2008. V návrhu uviedol, že jeho právny predchodca GE Money, a.s., IČO: 17324220, so sídlom v Bratislave, Bottova č. 7, uzavrel s odporcom uvedenú zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol odporcovi úver v sume 165,93 eur, odporca sa zaviazal poskytnutý úver splácať v dohodnutých splátkach riadne a včas. Neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvoria obchodné podmienky pre úver a sadzobník poplatkov, s ktorými odporca vyjadril súhlas vlastnoručným podpisom zmluvy. Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere. Uzavretím zmluvy vznikol obchodnoprávny vzťah, na základe ktorého bol odporcovi poskytnutý úver, ktorý bol povinný splácať v mesačných splátkach a dodržiavať ostatné podmienky dohodnuté v zmluve. Odporca nesplácal poskytnutý úver riadne a včas, dostal sa do omeškania s tromi splátkami čím vzniklo právo požadovať okamžité predčasné splatenie celého zostatku poskytnutého úveru. Právo na uplatnenú zmluvnú pokutu vyplýva z bodu 6.1 obchodných podmienok a v zmysle sadzobníka predstavuje 20 % z každej omeškanej splátky. Odporca po postúpení pohľadávky zaplatil sumu 30,- eur dňa 10.01.2011, sumu 30,- eur dňa 10.03.2011 a sumu 30,- eur dňa 20.04.2011. Dĺžná suma 145,61 eur tak pozostáva z istiny v sume 70,92 eur (rozdiel medzi poskytnutým úverom a súčtom všetkých platieb započítaných na istinu), z úroku v sume 24,90 eur (rozdiel medzi úrokom a platbami započítanými na úrok) a zo zmluvnej pokuty a poplatkov v sume 49,79 eur (sankčné

poplatky, poplatky za služby, poplatky za výber hotovosti a iné poplatky); okrem toho predmetom konania boli aj vyčíslené úroky z omeškania v sume 21,73 eur. Pohľadávka voči odporcovi z uvedenej zmluvy o úvere prešla na neho na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2009. Dňa 25.05.2012 doručil OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42247268, so sídlom v Košiciach, Sofijská č. 13, súdu písomné podanie zo dňa 21.05.2012 (č.l. 28 spisu), ktorým podľa § 93 ods. 2 a 3 Občianskeho právneho poriadku vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu z dôvodu, že hlavnou náplňou jeho činnosti je zastupovanie spotrebiteľov a ochrana ich spotrebiteľských práv v konaní pred súdom, resp. ich podpora formou vedľajšieho účastníctva (článok V stanov občianskeho združenia). Dňa 19.06.2012 doručil vedľajší účastník na strane odporcu súdu písomné podanie zo dňa 11.06.2012 označené ako "vyjadrenie k žalobnému návrhu" (č.l. 31-32 spisu), v ktorom okrem iného uviedol, že odporca, ktorý nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa dňa 13.02.2008 spotrebiteľskú zmluvu, na základe ktorej bol poskytnutý úver. Podľa pripojeného výpisu z účtu (platobná história) došlo dňa 19.10.2008 k predčasnej splatnosti dlhu. Dňa 20.10.2008 začala pre navrhovateľa plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá mu uplynula dňa 20.10.2011. Preto považuje nárok navrhovateľa za premlčaný a súd ho nemôže navrhovateľovi priznať. Podľa Občianskeho zákonníka môže osoba povinná zo záväzkového vzťahu (napr. spotrebiteľ) uplatniť námietku premlčania po troch rokoch od kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Táto úprava je pre spotrebiteľa priaznivejšia ako úprava premlčania podľa Obchodného zákonníka, preto je potrebné pre dĺžku premlčania na spotrebiteľský vzťah použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z návrhu na začatie konania vyplýva, že navrhovateľ ho podal dňa 28.02.2012 teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, preto vznáša námietku premlčania a súd ho nemôže pre vznesenú námietku premlčania priznať. Na základe uvedeného navrhol návrh navrhovateľa zamietnuť. V prejednávanej veci súd vykonal dokazovanie a dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nemožno vyhovieť v dôsledku námietky premlčania uplatneného nároku dôvodne vznesenej vedľajším účastníkom na strane odporcu. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca navrhovateľa GE Money, a.s., a odporca uzavreli zmluvu o úvere zo dňa 13.02.2008, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver v sume 165,94 eur (4.999,- Sk), ktorý sa odporca zaviazal splácať v 10 splátkach v sume 20,65 eur (622,- Sk) mesačne splatných vždy k 13. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky dňa 13.05.2008. Z dokazovania súčasne vyplýva, že odporca nesplácal úver riadne a včas, preto v zmysle dojednania v obchodných podmienkach vyhlásil právny predchodca navrhovateľa úver za predčasne splatný dňa 19.10.2008. Po postúpení predmetnej pohľadávky zo zmluvy o úvere na navrhovateľa zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2009 podal navrhovateľ návrh na začatie konania na súd dňa 28.02.2012. Vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že dňa 19.10.2008 došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti dlhu odporcu, dňa 20.10.2008 začala pre navrhovateľa plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá mu uplynula dňa 20.10.2011; nakoľko odporca vystupuje ako spotrebiteľ, je potrebné na sporný právny vzťah aplikovať ustanovenia o premlčaní podľa Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre odporcu ako spotrebiteľa priaznivejšie; z tohto dôvodu považoval vedľajší účastník na strane odporcu nárok navrhovateľa uplatnený návrhom na začatie konania za premlčaný. V konaní bolo preto potrebné najskôr posúdiť dôvodnosť vznesenej námietky premlčania a to najmä s ohľadom na zodpovedanie otázky, či na premlčanie (konkrétne premlčaciu dobu) uplatneného nároku je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka. Predmetom konania bol záväzok odporcu, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. I keď zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporcu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Z hľadiska prejednávanej veci právny predchodca navrhovateľa v dôsledku nesplácania jednotlivých dohodnutých splátok úveru vyhlásil celý poskytnutý úver s príslušenstvom za predčasne splatný dňa 19.10.2008. Od tohto dňa začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie dlžnej sumy na súde (§ 392 ods. 2 Obchodného zákonníka) v trvaní troch rokov (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorá márne uplynula dňa 19.10.2011 (§ 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka). Postúpenie pohľadávky zo spornej zmluvy o úvere na navrhovateľa v priebehu plynutia premlčacej doby nemalo na jej plynutie žiadny vplyv (§ 400 Obchodného zákonníka). Preto keď konanie v prejednávanej veci začalo dňa 28.02.2012 dorúčením návrhu na súd (§ 82 ods. 1 O.s.p.), bolo to až po uplynutí premlčacej doby na uplatnenie tohto nároku. Námietka premlčania bola teda vedľajším účastníkom na strane odporcu vznesená dôvodne, súd na ňu pri rozhodovaní prihliadal (§ 388 ods. 1

Obchodného zákonníka) a návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Pri rozhodovaní neprihliadal súd na dojednanie o predĺžení premlčacej doby všetkých práv na dobu 10 rokov v obchodných podmienkach (časť 4 bod 4.2 obchodných podmienok), pretože ho pokladal za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou si odporca ako spotrebiteľ výrazne zhoršil svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom prihliadol na to, že táto podmienka nebola individuálne dojednaná, pretože bola súčasťou predtlaču obchodných podmienok, ktorých obsah nemohol odporca ovplyvniť; túto podmienku vyhodnotil súd ako neprijateľnú a ako takú absolútne neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu nie je rozhodujúce, že námietku premlčania neuplatnil samotný odporca ako dlžník, ale uplatnil ju vedľajší účastník na strane odporcu. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník a koná sám za seba (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Na základe uvedeného súd návrh navrhovateľa v dôsledku dôvodne vznesenej námietky premlčania v celom rozsahu zamietol, pričom z hľadiska hospodárnosti konania nebolo potrebné zaoberať sa vecnou dôvodnosťou návrhu. O trovách konania vo vzťahu navrhovateľ a odporca rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vo veci bol plne úspešný odporca, ktorý však návrh na rozhodnutie o trovách konania neurobil, žiadne trovy konania mu nevyplývajú ani zo spisu, preto mu súd náhradu trov konania voči navrhovateľovi nepriznal. O trovách konania vo vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporcu rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p., podľa ktorého v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Nakoľko vo veci bol odporca v plnom rozsahu úspešný vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý bol v konaní zastúpený právny zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva obmedzenie vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právny zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Vzhľadom na to, že procesné úkony vedľajšieho účastníka na strane odporcu viedli v konečnom dôsledku k zamietnutiu návrhu, jeho náklady vynaložené na právnu pomoc považoval súd za vynaložené účelne. V prejednávanej veci mu preto vzniklo právo na náhradu trov konania voči vo veci plne neúspešnému navrhovateľovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia v sume 16,60 v spolu s režijným paušalom v sume 7,63 eur a 2. vyjadrenie k návrhu v sume 16,60 eur spolu s režijným paušalom v sume 7,63 eur, spolu trovy konania vedľajšieho účastníka v sume 48,46 eur, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Proti tomuto rozsudku v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd rozsudok okresného súdu v tejto časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania 19,12 eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ nevidel význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka a nesúhlasil so záverom, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Okresného súdu v Nitre, sp. zn. 25C 58/2012 a Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a 3Cob 259/2011. Navrhovateľ zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka dochádza k navyšovaniu trov konania a jeho nevhodnosti, ktorú skutočnosť by mal súd reflektovať použitím § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Záverom poukázal na to, že rozhodnutie súdu o náhrade za úkon prevzatie a príprava právneho zastúpenia je nepreskúmateľné, pretože z neho nevyplýva, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom. Navyiac, jeho vyjadrenia sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach, pričom podľa názoru navrhovateľa by mal takéto úkony vykonávať prioritne vedľajší účastník.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 15,93 eur. Argument oprávneného, že spotrebiteľ nemal vedomosť o vstupe vedľajšieho účastníka do konania považoval za bezvýznamný. Súhlas spotrebiteľa so vstupom vedľajšieho účastníka do konania O.s.p. nevyžaduje. Ku konštatovaniu oprávneného, že

trovy konania neboli účelne vynaložené uviedol, že oprávnený vzal späť návrh na začatie konania práve v dôsledku činnosti vedľajšieho účastníka. Dodal, že oprávnený sa sám rozhodol vziať na seba riziko prípadného neúspechu v konaní podaním premlčaného nároku a zneužívaním nízkeho právneho vedomia spotrebiteľov. Ak oprávnený nebude riskovať proti vedľajšiemu účastníkovi ani náhradu trov konania, bude si naďalej uplatňovať nároky takéhoto charakteru. Nesúhlasil s argumentom oprávneného, že vedľajší účastník musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na poskytnutie právnej pomoci spotrebiteľom. Vyžadovať, aby členom združenia bola aj osoba s odbornými právnymi znalosťami je neústavným a ničím neodôvodneným zásahom do práva každého slobodne sa združovať. Vedľajší účastník poznamenal, že združenie sa ku každému sporu vyjadrovalo nie hromadne ale priebežne jednotlivo až po doručení žalobného návrhu, teda po riadnom oboznámení s vecou. Mal za to, že odmena advokáta je vždy nákladom potrebným k účelnému uplatňovaniu resp. bráneniu práva. V súvislosti s možnou aplikáciou § 150 ods. 1 O.s.p. na daný prípad uviedol, že situáciu oprávneného nie je potrebné zmierňovať použitím tohto ustanovenia, pretože oproti vedľajšiemu účastníkovi sa nachádza v nepomerne výhodnejšom postavení. Ak by súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, išlo by o popretie princípov elementárnej spravodlivosti a neúmerne podstatné sťaženie postavenia vedľajšieho účastníka. V danom prípade bola činnosť vedľajšieho účastníka v súlade s účelom súdneho konania. v súvislosti s priznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi poukázal na viacero rozhodnutí slovenských krajských súdov, napr. uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 31.07.2012 č.k. 9Co/104/2012-84, Krajského súdu v Žiline z 31.07.2012 č.k. 8Co/258/2012-127, Krajského súdu v Prešove z 31.05.2012 sp.zn. 6Co/16/2012.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi) podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa v zmysle § 142 O.s.p. spravuje zásadou úspechu vo veci.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatacia čiastky 145,61 eur s príslušenstvom. Dôvodom zamietnutia žalobného návrhu navrhovateľa v celom rozsahu bola skutočnosť, že navrhovateľ uplatnil svoje právo na súde až dňa 28.02.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby, nakoľko splatnosť predmetnej pohľadávky nastala 19.10.2008. V zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. má odporca, ktorý má vo veci plný úspech, právo na náhradu trov konania. Vedľajší účastník na strane odporcu mal rovnako ako odporca v konaní úspech, preto mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. taktiež voči neúspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania. Odporcovi preukázateľne žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich súd prvého stupňa nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 48,46 eur. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2. V danej veci vedľajší účastník vstúpil do konania v záujme ochrany spotrebiteľa - odporcu. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, jeho právny zástupca zastúpenie riadne prevzal a dňa 19.06.2012 doručil súdu písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom právne kvalifikovane vzniesol námietku premlčania, preto nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevzhladol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p. ako to v odvolaní navrhol navrhovateľ.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 15,93 eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 48,46 eur, predstavujúca náhradu trov konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t.j. 8,30 eur za podanie vyjadrenia dňa 12.11.2012, režijný paušál 7,63 eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 15,93 eur.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.